Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 244 (7985). • 24 декабрь, 1982 йил • ЖУМА • Баҳоси 3 тийин.

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТИМИЗ — ВАТАНГА!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлиси кўп миллатли совет халқлари қардошларча дўстлигининг, ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёрқин намойишига айланди. Барча совет кишилари қатори Тошкент области меҳнаткашлари ҳам ҳозир бу тантанали мажлис ҳужжатларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг тантанали мажлисда қилган чуқур ва сермазмун докладини ўрганмоқдалар. Улар партия олдиларига қўяётган вазифаларни, 1983 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажаришга аҳд қилмоқдалар.

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДАН БОРАВЕРАМИЗ

БАРЧА совет кишилари қатори бизнинг кичик коллективимиз аъзолари ҳам КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисида қилган сермазмун докладини зўр қизиқиш билан кутиб олдилар. Биз жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукуматининг совет халқлари фаровонлигини оширишга қаратилган доно ички сиёсати ҳамда ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатишга қаратилган одил ташқи сиёсатини тўла маъқуллаймиз ва қўллаб қувватлайверамиз.

Бригадамиз аъзолари баракали меҳнат қилиш ва фаровон турмуш кечириш йўлида кўрсатилаётган чексиз ғамхўрликларга жавобан ҳосилдорликни узлуксиз ошириб бориш ҳисобига ялпи пахта етиштиришни кўпайтириб бормоқдалар. Масалан, бу йил шароитнинг оғир бўлишига қарамасдан ҳар гектар майдондан 32 центнер ўрнига 41 центнердан хирмон кўтардик. Бу кўрсаткич социалистик мажбуриятимизда белгиланганидан ҳам анча юқоридир.

Келгуси йилда ҳосилдорликни 50 центнерга етказишни мўлжаллаётган бригадамиз коллективи ҳозирги кунданоқ қизғин кураш бошлаган. Барча пахта майдонлари чуқур ва сифатли шудгор қилиб қўйилди. Ҳайдаш олдидан ерларга аммофос ўғити солинди. Далаларга маҳаллий ўғит ташиб чиқариш давом этяпти.

Ў. МАҲКАМОВ,
Ғалаба районидаги «Коммунизм» совхозининг бригада бошлиғи.

ТИНЧЛИКНИНГ МУСТАҲКАМ ТАЯНЧИ

Ўзбекистон санъати кўп миллатли Ватан маданиятининг ҳаётбахш муҳитида равнақ топди ва мустаҳкамланди, унинг ажралмас қисми бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда республика кинематографиячилари қардош совет халқларининг маданиятини бойитишнинг узлуксиз жараёнига ҳар томонлама кўмаклашиш, мамлакатнинг барча ижодкор зиёлилари олдига партия қўйган вазифаларни ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшиш мақсадида меҳнат қилмоқдалар. Биз кишиларни жонажон Ватаннинг равнақи йўлида янгидан-янги зафарларга чорловчи чинакам муҳим, актуал асарларни яратишни, бачкана мавзулардан қочишни, мамлакат меҳнаткашлари ҳал этаётган проблемаларнинг юксаклигини намойиш этишни ўз бурчимиз деб билмоқдамиз. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг СССРнинг олтмиш йиллиги тўғрисидаги докладида таъкидланганидек, ҳозирги кунда бизлар учун жарангдор сўзлар эмас, балки амалий иш керак.

Совет давлатининг буюк ғалабалари очиб берилган шу докладда ССР Иттифоқи тинчликсевар ташқи сиёсатининг ўзгармас принциплари тўғрисидаги сатрлар биз кинематографиячиларни ғоят тўлқинлантириб юборди. Бизнинг мамлакатимиз халқаро майдонда тинчлик, дўстлик ва халқлар ўртасида ҳамкорлик ғояларини изчиллик билан ҳимоя қилиб келаётганлиги билан фахрланамиз. Биз бундан буён ҳам социалистик ғалабаларимизни пухта ҳимоя қилиш учун Ватан қудратини барча чоралар билан мустаҳкамлайверамиз, бизга бегона бўлган буржуа идеологиясига қарши муросасиз кураш олиб борамиз, инсонпарварлик, дўстлик ғояларини тараннум этувчи, Ер юзида тинчликни мустаҳкамлашга чақирувчи фильмларни яратамиз

Шуҳрат АББОСОВ,
СССР халқ артисти, К. Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм» студиясининг директори.

ДАВР ТАЛАБИ

ШОНЛИ САНА — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тантанали нишонланяпти. Барча совет халқи қатори совхозимиз, шу жумладан бўлимимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг СССР 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси ҳужжатларини ўрганишга киришмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг бу тантанали мажлисда қилган докладида биз, идеология ходимлари олдига ҳам жуда муҳим вазифалар қўйилган. «Ютуқларимизни ишонарли тарзда конкрет кўрсатиб бериш, ҳаётда доимо вужудга келиб турган янги проблемаларни жиддий таҳлил этиш, янги фикр ва сўз айтиш — деб таъкидлади ўртоқ Ю. В. Андропов, — ҳамиша ҳаққоний ва реалистик, шунингдек мароқли, тушунарли, бинобарин янада таъсирчан бўлиши лозим бўлган пропагандамизни такомиллаштириш йўли мана шундан иборат».

Пропаганданинг муҳим соҳаси — сиёсий ўқувда бу кўрсатмага амал қилган ҳолда иш тутиш чораларини кўряпмиз. Ҳозирги пайтда биз КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини ўрганмоқдамиз. Партия олдимизга қўяётган талаблар асосида сўзимиз мароқли, тушунарли, янада таъсирчан бўлишига ҳаракат қиламиз.

А. РАЖАБОВ,
Бекобод районидаги «КПСС XXV съезди» совхози 5-бўлимидаги марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

● ОБЛАСТИМИЗНИНГ кўпгина ишлаб чиқариш илғорлари, пешқадам коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги муносабати билан қабул қилган мажбуриятларини шараф билан бажарилганлиги ҳақида рапорт бермоқдалар. Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Зулхумор Раҳимова (юқорида) ҳамда Олмалиқ мис эритиш заводининг Анатолий Шкутков бошчилигидаги бригада кунни-кеча йиллик планни муддатидан илгари адо этганликларини маълум қилдилар. Айни пайтда илғорлар 1983 йил ҳисобига маҳсулот топширишга киришдилар.

М. Нуриддинов ва В. Сироткин фотолари.

БАЙРОҚЛАР ТОПШИРИЛДИ

Тошкент район матлубот жамияти бир неча йилдирки область, республика, Бутуниттифоқ социалистик мусобақаларида совринли ўринларни эгаллаб келмоқда. Улар савдо маданиятини кескин юксалтирмоқдалар, план-топшириқлар муттасил зиёдаси билан адо этилмоқда.
Шу йилнинг ўтган ўн бир ойи ичида чакана товар обороти пландаги 48200 минг ўрнига 50518 минг сўм қилиб бажарилди. Пландан ташқари 2312 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари сотилди. Шунингдек, умумий овқатланиш бўйича хўрандаларга 2381 минг сўмлик ўрнига 2419 минг сўмлик хизмат кўрсатилди. Умумий товар оборотининг ўсиши ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 113,9 процентга ўсди. Йиллик товар оборот плани 19 декабрда шараф билан бажарилди.

Бундай муваффақиятга Келес, Охунбобоев матлубот жамиятлари, Гулноз савдо маркази, «Автомобиль» магазини ва бошқа савдо ташкилотлари муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Матлуботчилар КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, ёрдамчи хўжаликларни ташкил этиш, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, аҳолидан ортиқча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиб олиш ва давлатга топширишга катта аҳамият бермоқдалар, бу билан Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Эришилган муваффақиятлари учун район матлубот жамияти республика социалистик мусобақасида ғолиб деб топилди. Куни кеча район матлубот жамиятига СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига бағишлаб ўтказилган социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Байроқни Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси З. Ш. Сирожев топширди. Тантанада Центросоюз правлениеси раисининг ўринбосари В. К. Яковенко иштирок этди.

* * *

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг 11-«Висотстрой» трести коллективи ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили планини 28 ноябрда муддатидан илгари бажарди. Пешқадам бунёдкорлар СССР 60 йиллиги шарафига юксак мажбурият олиб, йил охиригача пландагига қўшимча 1 миллион 450 минг сўмлик иш бажаришга аҳд қилишди.

Пойтахтимиздаги энг баланд бино — 23 қаватли «Москва» меҳмонхонасини ва бошқа қатор ноёб объектларни бунёд этган бу коллектив Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи, Дипломи ҳамда пул мукофоти билан тақдирланди. Куни кеча Киров район партия комитетининг биринчи секретари М. С. Камолова коллективга кўчма Қизил байроқни тантанали суратда топширди.

* * *

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг 153-қурилиш трести бунёдкорлари юбилей йилида 42,5 минг квадрат метр турар-жой, 3 та болалар боғчаси, 1176 ўринли мактаб, 800 ўринли кинотеатр ва бошқа кўплаб объектларни тошкентликларга ҳадя қилишди. Трестдаги 27 бригада коллективи СССР 60 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарди. Коллектив эса йиллик планни 18 декабрда адо этганлиги тўғрисида рапорт берди.

Трест бунёдкорлари социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи, Дипломи ҳамда пул мукофоти билан тақдирланди. Куни кеча Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари Г. М. Саркисов коллективга тантанали равишда кўчма Қизил байроқни топширди.

* * *

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани ҳар қачонгидан ҳам қизитган ва юксак кўрсаткичларни қўлга киритган «Узхозторг» республика конторасн 11 ойда пландан ташқари 8,2 миллион сўмлик ўрнига 10 миллион сўмликдан кўп маҳсулотни мижозларга жўнатди. 11 ойлик план 108,7 процентга адо этилди.

Республика конторасн саноат корхоналари, савдо ташкилотлари билан ҳамкорликда «Аҳолига кўплаб сифатли, арзон хўжалик молларини етказиб берамиз» коллектив шартномаси асосида ишламоқда. Бу борада жуда яхши тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилди.

Кетма-кет зафар қучаётган «Узхозторг» республика конторасн ҳам Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлди. Республика байроғини давлат савдоси ва матлубот кооперацияси касаба союзлари ходимлари республика комитетининг раиси Х. М. Пўлатова топширди.

* * *

Тошкент шаҳар Фрунзе район ошхоналар тресги коллективи ҳам СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақада актив қатнашиб, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Бу коллектив аҳолига хизмат қилишнинг прогрессив формаларини кенг жорий этмоқда. Трестга қарашли ошхоналарда комплектлашган овқатларни узатишнинг механизациялашган линиялари кўплаб ишга туширилмоқда. Ҳозир 7 та умумий овқатланиш корхонасида ана шундай линиялар мавжуд. Шу йилнинг ўзида бир вақтда 516 киши овқатланадиган 7 та умумий овқатланиш корхонаси ишга туширилди. Ойлик топшириқлар эса муттасил ошириб бажариляпти. Республика байроғини Ўзбекистон ССР савдо министрининг ўринбосари К. Н. Комилова топширди.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллик юбилейини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш учун мусобақа байроғини баланд кўтариб меҳнат қилаётган Ўрта Чирчиқ райони чорвадорлари дастлабки ғалабага эришдилар. Ўн бир ойда гўшт етиштириш йиллик плани шараф билан бажарилди. Шу кунгача пландаги 1565 тонна ўрнига 1710 тонна гўшт тайёрланди. Бўрдоқилар ўртача 421 килограммдан тош босди.

Эришилган ғалабага райондаги «Ленин йўли», «Северний маяк», «Коммунизм» колхозларининг чорвадорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Маъмурчилик йўлида тер тўкаётган ўртачирчиқлик чорвадорлар эл дастурхонига янада мўл-кўл гўшт, сут, тухум ва бошқа турдаги чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш учун янада фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилаётирлар.

ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Тошкент область комсомол комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда область комсомол комитетининг биринчи секретари М. М. Маҳмудов КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари асосида комсомол ташкилотлари олдида турган вазифалар ва ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар сафини муносиб ёшлар ҳисобига тўлдириб бориш юзасидан комсомол комитетлари бажараётган ишлар тўғрисида доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Г. Болтабоева, «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси йиғувчи слесари Ю. Коробов, область ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғи А. Мусаев, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчи-мотористкаси М. Колесникова ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқдилар.

КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш юзасидан 1982 йилда республика, ўлка ва область комсомол ташкилотларининг Бутуниттифоқ кўригида пойтахт области комсомоллари ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи билан тақдирланган эди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. А. Олломуродов байроқни тантанали суратда топширди.

ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА

«Совет иттифоқи ҳозирги ва келажак авлодларнинг осойишта тинч истиқболини таъминлаш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилаверади». КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов қилган докладдан келтирилган бу сўзлар шонли юбилейнинг байрам қилиниши тўғрисида халқаро майдонда билдирилаётган кўпдан-кўп фикр ва мулоҳазаларнинг асосий мазмунидир.

Турли мамлакатларнинг таниқли давлат ва жамоат арбоблари, матбуоти Совет Иттифоқининг бутун 60 йиллик тарихи социализм буюк афзалликларининг, ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёрқин далили эканлигини қайд этиб, СССР халқаро майдонда халқлар тинчлиги ва озодлиги ишининг таянчи сифатида курашиб келаётганлигини, Советлар мамлакати ташқи сиёсатининг негизи бўлган тинч-тотув яшаш принциплари эса халқаро кўламда кенг эътироф этилганлигини таъкидламоқдалар. Жаҳон матбуоти КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг докладида «Ҳозир янги уруш оловини ёқувчиларни тўхтатиб қолишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ», деб айтган гапини келтиради.

Чет эл ахборот агентликлари, радиоси ва телевидениеси «Жаҳон парламентларига, ҳукуматларига, сиёсий партияларига ва халқларга» мурожаатни кенг тарқатдилар. Бу мурожаат КПСС Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг қўшма тантанали мажлисида бир овоздан қабул қилинган бўлиб, унда планетада кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлашга даъват этилади.

СССРнинг ташкил этилганлиги социализмни ривожлантиришдаги катта қадамгина бўлиб қолмай, шу билан бирга жаҳон тарихининг боришидаги энг муҳим бурилиш моментларидан бири ҳам бўлди, деб ёзади **«Нойес дойчланд»** (ГДР) газетаси. Бугунги кунда ҳам Совет Иттифоқи тинчликни ҳимоя қилиш, барча халқларнинг ҳукм ўтказиш ва ўзгаларнинг ишларига аралашишдан ҳоли бўлган кенг кўламдаги самарали ҳамкорлиги учун актив ва изчил курашиб келмоқда. Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг докладида бу нарса зўр куч билан астойдил таъкидланган.

Социалистик давлатлар ҳамдўстлиги — ҳозирги дунёда ғоят катта ва самарали роль ўйнаётган қудратли, соғлом организмдир, деб уқтиради Чехословакиянинг **«Руде право»** газетаси КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг докладини шарҳлаб. Ҳамдўстлик мамлакатлари олдида кўпгина жиддий вазифалар турибди. Социалистик ғалабаларимиз ва бойликларимизни империализмнинг қисувидан ҳимоя қилиш; сиёсий ҳамкорликни янада такомиллаштириш; ниҳоят, иқтисодий интеграция жараёнига янги омил бахш этиш мана шу вазифалар жумласига киради.

Болгарияда чиқадиган **«Работническо дело»** газетаси қуйидагиларни таъкидлайди: халқаро вазият ниҳоятда хатарли даражада кескинлашиб кетган, Ғарбда эса ашаддий урушқоқ гуруҳлар активлашиб қолган ҳозирги пайтда СССР ўзининг тинчликсеварлигини, энг муҳим халқаро проблемаларга принципиал ёндашаётганлигини қайта-қайта намойиш этмоқда. Ғарбдаги ашаддий урушқоқ гуруҳларнинг социализмга нисбатан синфий нафрати реалликни ҳис этиш туйғусидан устунлик қилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари авж олдириб юборган қуролланиш пойгасини тўхтатишга даъват этди ва айни вақтда олисни кўзловчи янги таклифларни олға сурди. Бу таклифлардан кузатилган мақсад ядро ҳалокати хавфини бартараф этишдан иборатдир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари жуда муҳим доклад қилди, бу доклад Совет Иттифоқининг тарихий муваффақиятларидан далолат беради, деб уқтиради Вьетнамнинг **«Нян зан»** газетаси. Октябрнинг улуғ ғалабаси, ўтган 60 йил мобайнида Совет Иттифоқи эришган буюк ютуқлар — миллий масалани муваффақиятли ҳал этишнинг ажойиб намунасидир. СССРнинг ташкил этилиши ва жадал ўсиши — жаҳоншумул тарихий аҳамиятга молик воқеадир. Совет Иттифоқи планетадаги миллион-миллион кишиларнинг энг буюк неъмати ва энг эзгу орзуумиди — тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун тинимсиз курашиб келмоқда.

Хитойнинг **«Жэньмин жибао»** газетаси Москвадаги юбилей тантаналари тўғрисида хабар қилиб Ю. В. Андропов докладининг қуйидаги бўлимини келтиради: Американинг қурол-яроғларни янада кўпайтириш программалари Совет Иттифоқини бир томонлама ёнберишларга мажбур қила олмайди, Америка томонининг дағдағасига жавобан СССР ўзининг тегишли қурол системаларини жойлаштиришга мажбур бўлади.

БМТ Бош секретарининг вакили айтдики, **Х. Перес Де Куэльяр** совет раҳбарининг докладини муҳим ҳужжат деб баҳолади ва СССРнинг янги ташқи сиёсий таклифлари билан эътибор бериб танишиб чиқди.

Совет раҳбари, деб ёзади Англиянинг **«Файнэншл таймс»** газетаси, «чекланган», «узоқ давом этадиган» ядро уруши ва унинг бошқа турлари эҳтимоли борлиги тўғрисидаги Америка концепцияларини қатъиян рад этиб, ядро вабоси қаерда бошланмасин у муқаррар равишда назорат остидан чиқиб кетишини, ялпи фалокат келтиришини таъкидлади. «Ю. В. Андроповнинг доклади 1983 йилда ядровий қуролсизланиш тўғрисидаги музокараларда ўз ролини ўйнайдиган жуда оқил, жозибали ва зарур пайтда айни муддао бўлган ажойиб қадамдир, — деб таъкидлайди Англиядаги бошқа бир **«Дейли телеграф»** газетаси. «Ҳозирги пайтда, — деб уқтиради **Би-Би-Си** телекомпанияси, — Ғарбнинг етакчи давлат арбоблари Ю. В. Андропов докладини эътибор билан ўрганмоқдалар, докладда бир қанча ижобий моментлар баён этилган, деб ҳисобламоқдалар».

«Нью-Йорк таймс» газетаси ёзади: Совет раҳбари ўзининг муҳим нутқида ядро қуролларини қисқартириш тўғрисидаги янги катта таклифларни олға сурди ва айни вақтда шуни равшан қилиб айтдики, Рейган маъмуриятининг «МХ» ракеталари каби янги қурол системаларини жойлаштириш тўғрисидаги қарори бунга жавобан Совет Иттифоқини ўзининг тегишли системаларини, шу жумладан «МХ» ракеталарига ва олис масофага учириладиган қанотли ракеталарга ўхшаган ракеталарини жойлаштиришга киришишга мажбур этади. **«Вашингтон пост»** газетаси, Америкадаги бошқа бир қанча газеталар шуни қайд этиб ёзадики, совет раҳбари айтганидек, Совет Иттифоқи билан Америка ўртасида стратегик ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш тўғрисида бир битимга эришиш — ядро уруши хавфини реал камайтиришга олиб борадиган энг асосий йўллардан биридир.

(ТАСС, 22 декабрь).

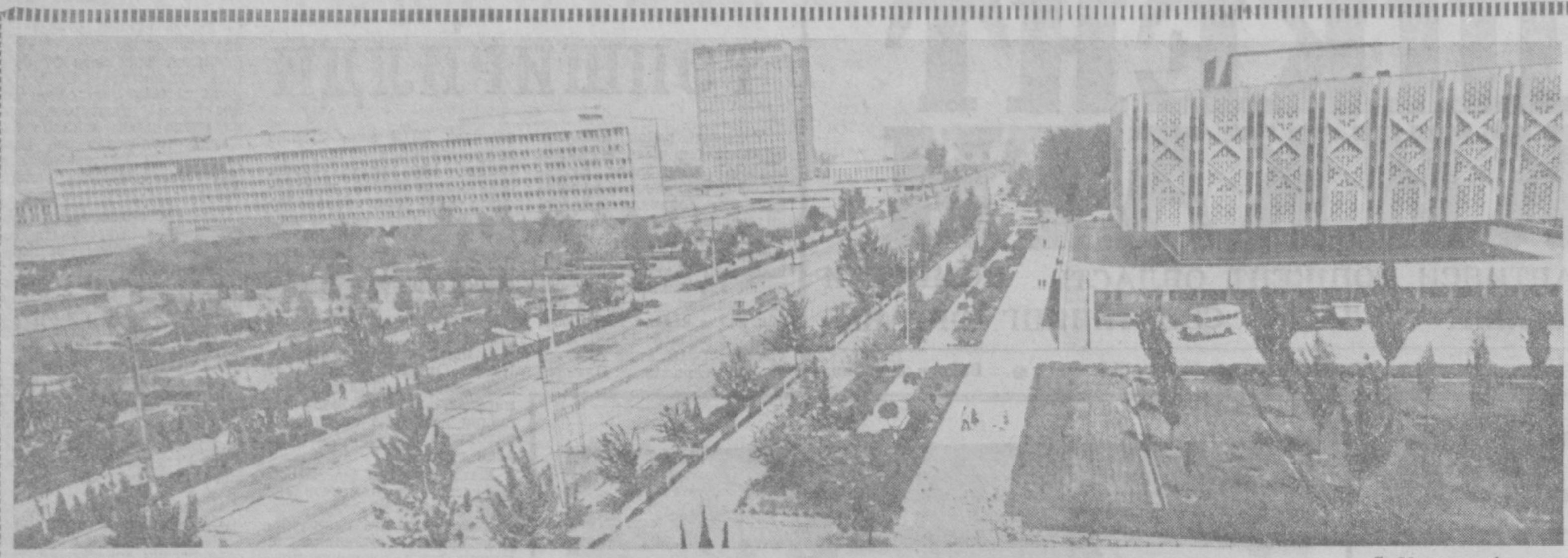

● Суратда: бугунги Тошкентнинг маркази.

С. Маҳкамов фотоси.

● ТОШКЕНТ ШАҲРИ СССРНИНГ 60 ЙИЛЛИК ЮБИЛЕЙИГА БАҒИШЛАБ УТКАЗИЛГАН БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИДА ҒОЛИБ ЧИҚИБ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ КУЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНДИ.

ТОШКЕНТ

ДЎСТЛИК, ҚАРДОШЛИК, БИРОДАРЛИК ШАҲРИ

Б. ҲАЛИЛОВ,
Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари.

ЯҚИН ўтмишда, Улуғ Октябрь социалистик революциясидан олдин оддий нина ва мих ҳам чет элдан келтирилган Туркистон ўлкаси бугун саноати юксак тараққий этган Ўзбекистон республикаси бўлиб жаҳонга танилди. Кечагина, 30-йилларда биринчи тракторни кўриб ҳайратланган ота-боболаримизнинг фарзандлари, набиралари бугунги кунда мураккаб машина-аппаратлардан тортиб қудратли самолётларгача ишлаб чиқаряпти. Тошкент тамғаси қўйилган турли-туман машиналар ва бошқа маҳсулотларни фақатгина республикамизда, Иттифоқимизда эмас, балки ўнлаб хорижий мамлакатларда ҳам кўриш мумкин.

Тошкент газламаси, тўқимачилик машиналари, «зангори кема»лари, компрессорлари ва бошқа буюмлар жаҳон бозорида кенг шуҳрат қозонган. Уларнинг айримларини саноати юксак тараққий этган қатор капиталистик мамлакатлар ҳам харид қилиб олмоқда.

Буларнинг барчаси тарихан қисқа давр — 60 йил ичида республикамиз халқ хўжалиги бир неча асрларга тенг жуда катта даврни бошидан кечирганлигини кўрсатиб турибди. Ва булар барчаси Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидаги юздан ортиқ миллат халқларининг ўзаро ҳамкорлиги, қардошлиги ва биродарлигининг салмоқли маҳсули дейиш мумкин. СССР халқларининг бир оила фарзандларидек аҳил-иноқ ҳаёт кечириши ва коммунистик жамият қурилишида бунёдкорона меҳнат қилаётганлигини Тошкент шаҳри мисолида яққол кўриш мумкин. Лоақал машъум табиий офат — зилзиладан кейинги Тошкентимизнинг қайта тикланиш манзараларини кўз олдимизга келтирайлик. Уни бутун мамлакат қурди, уни қардошлик ва биродарлигимизнинг қудрати тиклади! Ватанимизнинг турли бурчакларидан келган мададкорлар орасида Иваново ва Новгород шаҳарларининг юзлаб бинокорларини ҳам кўриш мумкин эди.

Орадан ўн йиллар ўтгач, 1975 йилда партия ва ҳукуматимиз РСФСРнинг ноқоратупроқ зонасини ўзлаштириш тўғрисида қарор чиқарди. Бу чақириққа жавобан ўзбекистонликлар биринчи бўлиб «лаббай» дея жавоб бердилар. Қурилиш материаллари, машина-механизмлар ортилган поездлар юзлаб мутахассислар билан бирга Тошкентдан йўл олиб, Иваново ва Новгородга кириб борди.

Мана, орадан 7—8 йил вақт ўтди. Ҳозир ўзбекистонлик ҳашарчилар Ноқоратупроқда бунёд этган янги совхозлардаги минглаб гектар ўзлаштирилган ерларда сабзавот ва дондан мўл ҳосил етиштирилаяпти. Бу ҳамкорлик ҳақида гап кетганида беихтиёр ивановолик тўқимачи мутахассисларнинг 30-йиллар бошида Тошкент тўқимачилик комбинатини қуриш ва ишга туширишда, маҳаллий кадрлардан мутахассислар тайёрлашда кўрсатган жуда катта ёрдамлари кўз олдимизда гавдаланади. Булар ҳаммаси қалбимизда улуғ рус ва ўзбек халқлари ўртасидаги қадимий ва абадий дўстликка, қардошликка, биродарликка меҳр-муҳаббат уйғотади...

Коммунистлар, республика пойтахтининг барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов нутқини ҳамда СССР Олий Советининг VI сессияси қарорини зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар. Тошкентликлар пландагига қўшимча 47 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлашди.

Тошкент ҳамон улкан қурилиш майдонига айланиб қоляпти. Шаҳримизда 1966 йилдан бери 14 миллион квадрат метр уй-жой қурилди. Бугунги кунда Ўзбекистон пойтахтига ташриф буюрган ҳар бир меҳмон унинг ажойиб архитектурасидан, ноёб иншоотлар комплексидан, кенг кўча ва проспектларидан завқланади.

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети, политехника, халқ хўжалиги, қишлоқ хўжалиги ва бошқа институтларда социализм йўлидан бораётган чет эл мамлакатлари учун ҳам минглаб мутахассис кадрлар тайёрланяпти. Пойтахтимиздаги республика Фанлар академиясида 48 нафар академик, фанлар академиясининг 52 нафар мухбир аъзоси йирик тадқиқот ишларини олиб боришяпти. Олимларимиз пахтачиликни янада ривожлантириш, математика, химия, кибернетика, сейсмология, биология ва бошқа соҳаларда катта ютуқларни қўлга киритдилар.

Қўҳна ва навқирон Тошкент меҳнаткашлари СССР 60 йиллигини ва шаҳарнинг 2 минг йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун барча куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар.

АЗАЛИЙ ВА АБАДИЙ

Б. ЖЎРАЕВА,
Тошкент тўқимачилик комбинати йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

1972 йилнинг апрелида Кубадан қайтдим. У ерда бир гуруҳ совет тўқимачилари икки ой мобайнида кубалик йигит-қизларга касб ўргатдик. Орадан кўп ўтмай Ивановога бордим. Тўқимачилар ўлкаси бўлган бу шаҳарда мамлакатимиз илғор тўқимачиларининг слёти бўлаётган эди.

Слётдан сўнг бир группа пешқадам йигирувчилар ўзаро мусобақалашиш ва бир беш йилликда шахсий икки беш йиллик планни бажариш шартномасига имзо чекдик. Шартлашувчилар орасида менинг КПСС XXIV съездида танишган ҳамкасб дугонам Александра Васильевна Волкова ҳам бор эди.

Александра Васильевна менга ишдаги муваффақиятларини, илғор иш усулларини, фабрикаларида кейинги икки йил ичида жорий қилинган жуда кўп янгиликларни айтиб берди. Айниқса янги валиклар ҳақидаги гап тинчлигимни олди...

Орадан бир-икки ой ўтар-ўтмас Ленинградга — «Работчий» йигирув-тўқув фабрикасига бордим. Мусабақадошим Волкова шу ерда ишлайди.

Кейин цехимиздаги барча йигирув машиналарига янги валиклар ўрнатилди. Бу, цехдагина эмас, бутун комбинатда катта воқеа бўлди.

Ивановода ўтказилган Бутуниттифоқ илғор тўқимачилар слётида мен, Ивановодаги Фурманов номли фабрика йигирувчиси Елена Амосова, мовут комбинатининг йигирувчиси Анастасия Ерофеева — учаламиз бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий планни бажаришга ваъда берган эдик. Бажардик. Мамлакат тўқимачилари ўртасидаги ҳамкорлик ишимизга ҳар томонлама ёрдам бермоқда.

МОСКВА НАФАСИ

В. БИЧКОВ,
«Главмосстрой»га қарашли «Мосжилстрой» тресги 22-қурилиш бошқармасининг бригадири.

МЕН ИЛГАРИ Тошкентга келмаган эдим. Биринчи марта ўтган йилнинг ёзида келганимизда бу шаҳарнинг мафтуни бўлиб қолдим. Биз москвалик бир гуруҳ қурувчилар бу ерга дам олгани ёки экскурсия учун эмас, балки ишлагани — тошкентликлар учун турар-жой биноларини қуриб бергани келган эдик. Гапнинг очиғи, шаҳардаги ранг-баранг, жуда гўзал архитектурали муҳташам биноларни кўриб бироз хавотирландим ҳам: «Бизнинг қуражак уйларимиз бу бинолар билан баҳслаша олармикин?».

Шундай қилиб «Дўстлик» микрорайонини қуришга киришдик. Серқуёш Ўзбекистон пойтахтининг марказида, Пушкин кўчасида қурилажак янги микрорайоннинг «Дўстлик» деб аталиши ҳам бежиз эмас. Рус ва ўзбек халқлари ўртасидаги дўстлик узоқ тарихга эга. Бу дўстлик оғир йилларда, жангларда, шодиёна дамларда синовдан ўтиб, тобланиб мустаҳкамланди ва тобора мустаҳкамланиб бормоқда.

Мен юзлаб ҳамшаҳар ҳамкасбларим билан Ўзбекистон пойтахтида москваликлар микрорайонини қураётганим билан фахрланаман.

ЕР ОСТИ ҚАСРЛАРИ

Ш. ШОАБДУРАХИМОВ
Тошкент метрополитени бошлиғи.

1977 йилнинг 6 ноябрь куни тошкентликларнинг хотирасидан бир умр ўчмайди. Шу куни минглаб чироқлар билан нурафшон этилган Тошкентнинг ер ости йўлида дастлабки пассажирларни ўз қучоғига олган «яшил экспресс»лар қатнай бошлади. Ушанда метросозлар Тошкент метросининг участкасини Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги байрамига совға этганлар.

Шундай қилиб ер ости электричкаси Тошкент шаҳрининг аҳоли зич бўлган жанубий-ғарбий районларини пойтахтнинг маркази билан туташтирди. Метро поездлари 12,2 километрли масофани 9 минут ичида босиб ўта бошладилар. Бу линия қурилиши планда кўрсатилганидан 13 ой илгари бажарилиб, давлат қабул комиссиясига «аъло» баҳода топширилди...

Тошкент метроси жаҳонда ўттиз олтинчи, СССРда еттинчи, Шарқда эса биринчи метрополитендир. Унинг қурилиши сўнгги ютуқлар асосида олиб борилди ва давом эттирилмоқда. Дастлабки 9 та станция Собир Раҳимов, «Чилонзор», СССР 50 йиллиги, Ҳамза, Комсомол, Халқлар дўстлиги, «Пахтакор», Ленин майдони ва ниҳоят «Октябрь Революцияси» бекатлари муҳташам ер ости қасрларини эслатади. Станцияларнинг пардози учун Ақтуазнинг ялтироқ гранитлари, Ғозғон ва Нуротанинг оппоқ мармарлари ишлатилган.

Тошкент метрополитени қурилиши тўғрисида қарор қабул қилинганига ўн йилдан ошди. 1980 йилнинг август ойида Тошкент метросининг узунлиги 16,5 километрга етди. Поездлар «Собир Раҳимов» станциясидан «Максим Горький» станциясигача узлуксиз қатнаб турибди. Метро ҳар куни чорак миллиондан зиёд йўловчининг манзилини яқин қилмоқда.

Бугунги кунда иккинчи навбат қурилиши жадал суръат билан олиб боряпти. У шаҳар марказини темир йўл вокзали, ундан кейин самолётсозлар шаҳарчаси билан боғлайди. Янги трассанинг узунлиги 9 километр бўлиб, у 7 станциядан иборат бўлади.

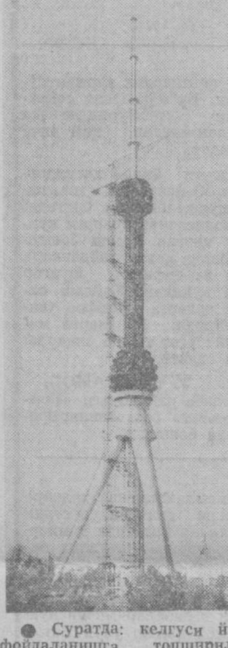

● Суратда: келгуси йил фойдаланишга топширилладиган баландлиги 375 метр бўлган янги телеминора.

Х. Мирзакаримов фотоси.

МАФТУНИНГМАН, ШАРҚ МАШЪАЛИ!

ЯҚИНДА, шу йилнинг олтин кузида Тошкентда кўп миллатли совет адабиётининг фестивали бўлиб ўтганлиги ҳали ёдимизда. Бепоён мамлакатимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида яшаб ижод қилаётган ёзувчи ва шоирлар Тошкентга қадам ранжида қилиб, бу шаҳарнинг ҳақиқатан ҳам дўстлик, тинчлик, биродарлик шаҳри эканлиги тўғрисида тўлқинланиб гапирдилар. Фестивалнинг ёпилиш маросими Тошкент ва тошкентликлар ҳақида таассуротларни ўртоқлашишнинг ўзига хос кечасига ўхшаб кетди.

Расул ҲАМЗАТОВ,
Доғистон халқ шоири,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

✦ — ЎЗ ВАҚТИДА Пушкин айтган эди: «дўстлар, бизнинг иттифоқимиз ажойиб!» Шоир бунда маълум бир доирадаги ижодкор иттифоқчиларни назарда тутган ва мана шу иттифоқ билан фахрланган. Бироқ, шундай буюк шоир ҳам забардаст ўн беш республика, юздан ортиқ миллат халқларидан иборат қудратли Иттифоқимизни тасаввур қилолмаган эди! Тошкент шаҳри эса дўстлик ва биродарликнинг қудратли кучини ўзида жамлаган мана шу Иттифоқнинг ажойиб бир лавҳасига ўхшайди.

* * *

Мстислав КОЗЬМИН,
«Вопроси литератури» журналининг бош редактори

✦ — УРУШ йилларида минглаб оилалар қатори менинг оилам ҳам бошпана излаб Тошкентга келган экан. Урушдан қайтгач уларни бу ердан олиб кетаётганимда хотиним айтди:

— Сен ўзбекистонликларга раҳмат айт: самимияти учун, нон ва тузи учун, энг асосийси — иссиқ қалби, кенг бағри учун.

Совет турмуш тарзини бузиб кўрсатмоқчи бўлган, миллатлар орасидаги муносабатларга раҳна солмоқчи бўлган чет эллик мухолифларимизга «Сиз Совет халқлари дўстлигини амалда кўриш учун биродарлик монументи бўлмиш Тошкентни келиб кўринг» дегим келади.

* * *

Ария ЭЛЕКСНЕ,
латвиялик шоира

✦ — БИР НЕЧА кун давомида Ўзбекистоннинг пахтазорларида бўлиб бирон чаноқ пахта тўкилганини кўрмадик. Агар тўкилса, уни болалар, аёллар, қариялар ердан авайлаб олаётганини кўрдим. Бу сизнинг камбағаллигингиздан эмас, маънавий бойлигингиздан. Бу — меҳнат этикаси, эстетикаси. Меҳнатга, унинг маҳсулига шундай тежамкорлик, маданиятлилик билан муносабатда бўлган одам дўстликни ҳам худди шундай ардоқлай олади.

ҚАЛБ ТЎЛҚИНИ

Она шаҳрим, азиз
Тошкентим,
Тенги йўқ бир ажиб
бўстоним.
Сенсан менинг фахру-
ғururим,
Дилимдаги ғазал,
достоним.

Машъалдурсан Совет
шарқида,
Кундан-кунга яшнар
жамолинг.
Кўрган инсон мафтун
муқаррар
Лол қолдирар гўзал
чиройинг.

Дўстлар учун очиб
қучоғинг,
Ёзиб доим тўкин
дастурхон,
Дўстлик шаҳри деган ном
олиб,
Топдинг, Тошкент, улкан
шараф-шон.

Икки минг йил ёшинг
муборак
Қўҳна шаҳрим жоним,
Тошкентим.
Омон бўлгин тургунча
башар
Илму фанга коним,
Тошкентим!

Тўлқин ЛУТФУЛЛАЕВ,
бинокор инженер.

САНЪАТСЕВАР ХАЛҚ

Сора ЭШОНТЎРАЕВА,
СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати.

Ўзбек совет санъати тарихан қисқа даврда улкан муваффақиятларни қўлга киритди. Туркистон ўлкасида Улуғ Октябрь инқилобидан аввал биронта ҳам профессионал санъат коллективи йўқ эди, ҳозир эса республикамизда 28 та профессионал Давлат театри, 39 та музика коллективи ва бошқа кўпгина ҳаваскорлик ансамбллари халқимизнинг маънавий дунёсини бойитиш мақсадига хизмат қилмоқда.

Биргина Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрида саҳналаштирилган ва халқимиз ҳаётида катта воқеа бўлган «Бой ила хизматчи», «Алишер Навоий», «Отелло», «Гамлет» каби спектакллар кўпгина атоқли саҳна усталарининг шуҳратини кенг томошабинларга танитди. Театр санъатига умрини бахшида этган ва этаётган М. Уйғур, Е. Бобожонов, А. Ҳидоятов, Ш. Бурхонов, Р. Ҳамроев, З. Муҳаммаджонов, Н. Раҳимов каби атоқли санъаткорларнинг номи эндиликда Ўзбекистондагина эмас, балки Иттифоқимизда ва ҳатто чет элларда ҳам маълум ва машҳурдир.

Биргина шу йилнинг ўзида республикамиз пойтахтида халқаро киноанжуман, «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ музика фестивали, халқ амалий санъатига бағишланган халқаро симпозиум, «К. С. Станиславский ижодий мероси ва кўп миллатли совет театри тараққиёти» мавзуида халқаро семинар каби нуфузли анжуманлар ўтказилди. Шубҳасиз, бу йиғинлар санъатимизнинг келгуси истиқболи янада равнақ топишига хизмат қилади.

КЎҲНА ВА НАВҚИРОН

ТОШКЕНТ шаҳри аҳолиси 1982 йилнинг 1 январида 1922 йилга нисбатан 6,4 баравар кўпайди: 258 минг эди — 1 миллион 908 минг бўлди.

1922 йилда шаҳарда фақат учта район бор эди: Эски шаҳар, Янги шаҳар ва Пролетар районлари. Ҳозир пойтахтимизда 10 район мавжуд.

САНОАТ ишлаб чиқариши ҳажми ўтган 60 йил ичида 816 марта ошди. Ҳозир йиллик саноат ишлаб чиқариши 1922 йилдаги 4,4 миллион сўмлик ўрнига 3,6 миллиард сўмликни ташкил этади. Шаҳар саноати кунига 9,9 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Бу эса бутун 1922 йилдагига нисбатан икки баравар кўпдир.

ҚУРИЛИШ-монтаж ишлари ҳажми 120,6 баравар ошди.

БУНДАН олтмиш йил муқаддам 938 та телефон аппаратлари бор эди, ҳозир улар 177 мингдан ортиқ

103 та мактабда 14,9 минг ўқувчи, 846 ўқитувчи бор эди, ҳозир 259 та мактабда 276,8 минг ўқувчи таҳсил кўраяпти, уларга 15066 ўқитувчи сабоқ бермоқда.

1922 йилда биргина олий ўқув юрти — Ўрта Осиё Давлат университети бор эди, ҳозир 19 олий ўқув юрти ишлаб турибди.

● Суратларда: Тошкентнинг тўнғич саноат корхоналаридан бири — «Ташсельмаш» заводининг бир гуруҳ илғор ишчи ва хизматчилари. Шаҳарнинг энг баланд биноси — 23 қаватли «Москва» меҳмонхонаси. Эски Тошкент маркази — пиёнбозорнинг кўриниши (1914 йил).

А. Тўраев, М. Нуриддинов фотолари ва ЎзТАГ фотохроникаси.

САҲИФАНИ «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ тайёрлаган.

ОЛГАНИНГИЗ ОЛТИН БЎЛСИН

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

Карта бошига раиснинг машинаси келиб тўхтади. Пайкал оралаб юрган Жумақул ака тез-тез одимлаб эгат бошига чиқди.

— Эсингиздами Ҳасанбой ака, — бригадир раисга юзланди. — Баҳорда «Тошкент-1» етмай қолганда шу пайкалга «Тошкент-6» дан экkан эдик.

— Ҳа, ҳа — раис сергакланди. — Ҳосилдорлиги қалай бўлди. «Тошкент-1» га етдими ёки...

— Ошди, — бригадир дарров раиснинг оғзидан сўзини олди. — «Тошкент-1» экилган пайкаллардан 42 центнер, «Тошкент-6» экилган майдонлардан эса 45 центнердан ҳосил олдик. Шу кунгача йиғиштириб олган пахтамиз 430 тоннадан ошиб кетди. Бўлмаса ҳар иккала нав ғўза парвариши ҳам, суғориш ҳам бир хилда бўлган. Бирига ўнг кўз билан, иккинчисига чап кўз билан қараганимиз йўқ.

...Эрта баҳорда ташиб келтирилган «Тошкент-1» навли чигит 20 гектар ерга етмай қолди. Жумақул ака ҳайрон бўлиб катта йўл бўйига чиқиб турган эди Бўка районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси Шомурод Очилов ўтиб қолди. Шомурод ака Жумақул Пиримқуловнинг эски қадрдони эди. Дўстини кўрди-ю, дарров тўхтади.

— Ҳа, нега бош қашиб турибсан, — раис кулиб кабинадан тушиб келди.

— Бор чигитни экиб бўлдик. Жиндай жойга етмай қолдида. Энди қаёққа борсам экан деб турувдим.

— «Тошкент-6» керак бўлса бизда бор. Беш-ўн қоп юборишим мумкин. Ўтган йили шундан эккан эдик, ҳосилдорлиги 45 дан кам бўлмади. Фақат уни зичроқ экиш керак экан. Ғўзалар бир-бирини суяб турсин.

— Бизнинг ерлар уни ёқтирармикан. Колхозимизда ҳеч ким бу навни ҳали экмаганда, — Жумақул ака уйланиб қолди. — Майли 20 гектар еримиз бор. Тажриба учун шу навдан бир экиб кўрамиз. Юборсанг, юбора қол.

50 гектарлик картанинг қолган 20 гектарига туксизлантирилган «Тошкент-6» нави экилди. Чигит экишга экилди-ю, лекин Жумақул аканинг юраги уч-тўрт кун ғаш бўлиб юрди. Чунки, Ҳасанбой акага билдирмаган эди. Раис эшитса бемаслаҳат иш қилибсиз, деб койиши мумкин. Янги нав уруғни районда ҳали ҳеч ким синаб кўрмаган эди.

Жумақул ака сабри чидамай чигитнинг тупроқ остида қандай унаётганини бир-икки текшириб кўрди. Чамаси нам кам бўлганлиги учун ҳам чигит кўл-оёғини ёзмасди. Шундан сўнг пайкалларга сувни югуртириб тараш керак деган қарорга келди. Чигитнинг ривожи учун зарур нам шунда ҳосил бўлади.

Бригадирнинг фикри сувчиларга ҳам маъқул тушди. Соли Холбоев, Раҳмонқул Мустафоқулов, Саидаҳмад Саидмаҳмудовлар ўша куниёқ сув тарашга киришишди. Шу сувдан кейин чигит ниш урди. 110 гектарлик карта юзини ям-яшил майсалар қоплай бошлади. Бригадирнинг ҳам, бригада аъзоларининг ҳам чеҳрасига табассум югурди.

Коллектив биринчи синовдан муваффақиятли ўтди. Энди асосий иш олдинда. Карталар яхлит бўлганлиги учун «Тошкент-1» га ҳам, «Тошкент-6» га ҳам бир пайтда сув, бир пайтда озуқа берилди. Фақат ягана пайтида «Тошкент-6» экилган эгатларда ғўзалар зичроқ қолдирилди. Шундай бўлса ҳам кузга келиб ҳосил эрта етилди, ғўзалар машинабоп бўлиб ўсди. Чамандек очилган лўппи-лўппи пахталарни кўриб «зангори кема» капитанларининг кўзлари ўйнаб кетди. Нодир Султонов, Сайдулла Саидаҳмедов, Раҳим Пиримқулов карталарга уч томондан машина солиб, биринчи теримдаёқ бригада планини бажариб қўйишди. Уларнинг қизиқиб ишлашини кўрган Жумақул ака беихтиёр янги бир ихтиро кашф этгандек қувониб кўярди.

— Бўкаликлар қандай қилиб маррага ҳамиша биринчи бўлиб келишади десак, гап бўёқда экан-да, — дерди у ёнидагиларга. — Бундан кейин биз ҳам фақат «Тошкент-6» навини экамиз. Гектар бошига 400—450 килограммдан аммофос солиб кузда ерларни чуқур қилиб ҳайдаймизда эрта баҳорда туксизлантирган мана шу чигитдан экамиз. Шунда ҳосилдорликни келаси йил яна 5 центнерга кўтариш мумкин.

Эл ерни боқади, ер эса элни, деган нақлни Жумақул ака тез-тез такрорлаб туради Бригадага янги бошлиқ бўлган кезлари ёдида. Бу ерлар туя ўркачларидек пасту-баланд бўлганлиги учун сув яхши юрмас, фақат буғдой билан арпа экиларди. Пахта экилган карталардан олинган ҳосил эса 10 центнерга ҳам етмасди.

Жумақул ака машина-трактор станциясида механик бўлиб ишлаб юрган пайтида шу бригадага раҳбар қилиб тайинлашди. Бригадир бўлгач ётар-турарида тайин бўлмай қолди. Зовур қазиб ернинг захини қочирар, картама-карта юриб иш натижаларини таҳлил қилар, туриб қолган тракторлар ремонтига қарашар, хуллас тиним билмасди.

Ўшанда кеч куз эди. Станцияни айланиб юрган райком секретари беихтиёр ремонтчилар олдидан чиқиб қолди.

— Қайси қишлоқдансиз? — сўради у Жумақулнинг қаршисига келиб.

— Жарайирдан.

— Коммунистмисиз?

— Ҳа, ўн йиллик стажим бор.

— Яхши, — секретарь механикка бир зум маънoли тикилиб турди. — Қишлоғингизга ишга юборсак борармидингиз? Колхозга Ҳасан ака Эргашев раис бўлди. Сизга ҳам битта бригадани беради.

— Пахтада ишлай олармиканман. Эсимни таниганимдан бери техника билан биргаман, — Жумақул ака иккиланди.

— Техникани билгангиз учун, айтаяпманда, — секретарь дадиллашди. — Пахтачиликда қўл иши қолмаяпти. Ҳаммаси машиналар елкасига юкланаяпти. Энди гап техникадан тўлароқ фойдаланишда қолган. Ўшанда ғўзани культивация қилиш ва ўғитлаш ҳам, дефолиация қилиш ва ҳосил терими ҳам вақтида бўлади. Машиналар тўла қувват билан ишламаса борми, мана шу цикллар орқага сурилаверади.

Жумақул ака рози бўлди. Янги раис уни Жарайирга туташган ерларга бригадир қилиб тайинлади. Ўшандан бери орадан 20 йил ўтди. Жумақул ака ўз дўстлари билан ерни боқди, ер эса одамларга туз-насиба, обрў-эътибор бахш этди. Бир пайтлар 9—10 центнердан ҳосил олинган мана шу ерлардан эндиликда 45—50 центнерга етказиб пахта йиғиштириб олинмоқда. 1975 йилда ҳосилдорлик ҳатто 51 центнердан ҳам ошди. Ўша йили Жумақул ака Пиримқулов Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг олтин медали ва енгил «Москвич» автомашинаси билан мукофотланди. Бундан олдинроқ эса Меҳнат Қизил Байроқ ва Октябрь революцияси орденлари билан тақдирланганди.

Бу йил баҳорда Жумақул акани узоқ яқиндаги ёр-биродарлари яна бир юксак мукофот — Ленин орденига сазовор бўлганлиги билан чин қалбдан қутладилар. Кўрсатилаётган бу иззат-икромнинг ҳаммаси меҳнат туфайли эканлигини уста пахтакор яхши билади. Шу боисдан фарзандларини ҳам ... каби меҳнатсевар, филокор кишилар қилиб тарбиялаяпти. Ўғиллари Абдуманноп билан Шодмон, келинлари Паниса билан Мухтарам ҳам ўзи ёнида, биргалашиб бригада шуҳратига шуҳрат қўшишяпти. Улар сафида Жумақул аканинг укаси Раҳим ҳам бор. Катта ўғил Қодир эса инженер-ирригатор. Ҳозир «Оққўрғон» совхози комсомолларининг етакчиси. Қизи Ҳабиба мактабда рус тили ва адабиётидан дарс беради.

Дам олиш ёки байрам кунлари Жумақул аканинг катта хонадони фарзандлари, набиралари билан гавжум бўлади. Набиралар бобо кўксини безаб турган орден ва медалларга ҳавас билан боқишади, катта бўлсак, албатта, сизга ўхшаб пахтакор бўламиз дейишади. Шунда бобонинг меҳри яна ҳам товланиб:

— Ниятингга етларинг болаларим, пахтакорнинг олгани олтин бўлаяпти ҳозир, — дея набираларининг пешонасидан ўпиб қўяди.

Ж. НОСИРОВ,
Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз.

● АЙНИ кунларда деҳқонларимиз келгуси йил мўл ҳосилига тайёргарликни авж олдириб юборганлар. Далаларга кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқарилмоқда, ариқ-зовурлар тозаланаётир. «Узгоскомсельхозтехника»нинг Янгийўл район бирлашмасида ҳам ремонт ишлари жадал бормоқда.

Суратда: слесарь Қаҳрамон Муҳамедов иш устида.

В. Портнов фотоси.

● *ТАШАББУСКОРЛАР ҲУЗУРИДА*

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ГЎШТ

Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Адолат Рўзматова бошлиқ пахтачилик бригадаси коллективи дала шийпонида ёрдамчи хўжалик ташкил этиб 14 бош қорамол, 6 бош қўй, 300 та парранда боқиш ва келгуси йили давлатга камида 6 тонна гўшт етказиб бериш мажбуриятини олди.

БИР ҚАРАШДА қора шудгор қилиб қўйилган бу далалар кимсасиз, ҳувиллаб қолгандек туюлади. Аслида ундай эмас. Шу туришда ер ҳам дам оляпти, ҳам куч тўплаяпти. Буни асл деҳқонгина кўра ва сеза олади. Адолат опа ҳам деҳқонларнинг ана шу хилидан.

Кузги шудгор тугагач, ҳадеб далага чиқаверадиган одати йўқ эди унинг. Чунки, сўнгги қарич ер ҳайдаб бўлинмагунча, шудгорнинг сифатидан кўнгли тўлмагунча, дала бошидан кетмайди. Демак, тўқсонбосди пайтида ҳам далага чиқавериш шарт эмас.

Лекин бугун чиқди. Тўғри дала шийпони томон юрди. Шийпонга туташ шафтолизорга етганда тўхтади. Қорлари ярим-ёрти эриган олачалпак ерларга узоқ тикилиб қолди. Шу тобда у нималар ҳақида ўйлаяпти экан? Бу йилги серёғин қишда обдон тўйинадиган бўз тупроқнинг келгуси йилда тўкадиган ҳосил баракасини чамалаб кўряптими? Балки юбилей шарафига астойдил меҳнат қилган коллективининг 65 центнердан ҳосил кўтариб областда рекорд қўйганидан фахрланиб, қадрдон даласига миннатдорчилик изҳор этиб тургандир.

У ҳар қанча фахрланса арзийди. Бу йил пахта ҳосилдорлигини 42 центнерга етказган колхоз аъзолари СССРнинг 60 йиллик юбилейига бағишлаб ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритдилар. Бунда у бошлиқ бригаданинг қўшган ҳиссаси, айниқса, салмоқли.

Ҳа, бригаданинг бу йилги ютуғи ҳар қандай олқишга лойиқ. Аммо, бригадир ҳозир бошқа нарсанинг ташвишида. Қаҳрамоннинг қалбида янги ташаббус куртак ёза бошлади. Унинг оромини бузиб, дала бошига етаклаб келган ҳам ана шу хайрли иш.

Республиканинг бир группа илғор далачилик бригадалари бошлиқларининг ёрдамчи чорвачилик хўжаликлари ташкил этиб, давлатга гўшт етказиб беришга даъват этувчи Мурожаатларини эшитди-ю, тинчини йўқотди. Чунки ҳам коммунист, ҳам Қаҳрамон сифатида албатта улар сафида бўлиши лозимлигини тушуниб турарди. Шунинг учун колхоз правлениеси раиси Ҳайдарали Ҳамроқуловнинг «Қримгами, Сочигами бориб дам олиб, соғлиғингизни тиклаб келсангиз бўларди, ҳозир айни пайти» деган таклифини рад этди. «Зарур ишларим бор» деб унамади. Нияти—ўз фикрини бригада аъзоларига айтиб, уларнинг ҳам розилигини олиш эди.

Чамалаб қўйган режасини аввал ўзича пишитиб олиш учун ўша куни далага ёлғиз чиқди. Молхона, қўйхона, товуқхоналарни қаерда қуриш мумкинлигини мўлжаллади. Улар шундай ерга қурилиши керакки, пахта экиладиган майдоннинг бир қаричи ҳам камаймасин.

Бир қарорга келгач, бригада аъзоларига маслаҳат солди. Бу янгилик ҳаммага маъқул тушди. Раис ҳам уларни хайрихоҳлик билан қўллаб-қувватлади. Ҳатто, бригада дала шийпони ёнидаги яхлит картанинг 1,5 гектарга яқин қийтиқ ерини қайириб олиб, беда ва бошқа озуқа экинлари экишни маслаҳат берди.

— Бу экинларни суғоришни менга қўйиб берасизлар, — деди бригаданинг асосий сувчиси Каримберди Юсупов. — Агар ғўза билан беда баравар сувталаб бўлиб қолса, ҳамкасбларим Асқарали Каримбердиев, Абдураим Давронов, Ёқубжон Умматқуловлар ўрнимни билдирмай туришади.

— Бедани косилкада ўриб, молхоналарга ташиш, у ердаги ўғитларни пешма-пеш далаларга чиқаришни мен зиммамга оламан, — деди бригада механизатори Суюнбой Турсунбоев.

Бригаданинг ошпази Халимахон Раҳимова ҳам ўз вазифасини аниқлаб олди:

— Қозонни қайнатиб қўйиб, овқат тобига келгунча, сигирни соғиб, молларнинг ем-хашагини беришга бемалол улгураман.

Хуллас, мавжуд резерв ва имкониятлар аниқ ҳисобга олиниб, келгуси йили кўкламдан бошлаб 14 бош қорамол, 6 бош қўй, 300 та парранда боқиш, ҳар куни дала шийпонида тайёрланадиган икки маҳал овқатдан орттириб қолинган 6 тонна гўштни давлатга топширишга қарор қилинди. Ғўза қатор ораларидаги, ариқ-зовурларнинг ёқаларидаги ва уватлардаги ўтларни тез-тез юлиб молларга бериб туриш ўрта мактабни кейинги уч-тўрт йил ичида битириб бригадага аъзо бўлиб келган Инобат Шодиева, Насиба Мирҳамидова, Моҳиниса Қўлдошева, Башорат Юсупова каби ёшлар зиммасига юклатилди. Бундан ташқари шийпон атрофига экиладиган турли хил сабзавот ва резавор экинларнинг ортиқчаси, шунингдек, меваларнинг чиқиндилари ҳам исроф қилинмайдиган бўлди. Бу ишларни бригаданинг тажрибали аъзолари Мастура Нурматова, Ҳурбиби Умматова, Анoржон Умматқулова, Каромат Худойназаровалар назорат қилиб боришади.

— Жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукуматимизнинг ялпи пахта етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини ошириш юзасидан бераётган кўрсатмаларини муваффақиятли бажараётган бригадамиз меҳнат аҳлининг эндиги мақсади Озиқ-овқат программасининг амалга оширилишига ҳам муносиб ҳисса қўшишдир, — дейди Адолат Рўзматова. — Маслаҳатли тўй тарқамас деганларидек, бу ишга бутун коллектив сидқидилдан киришгани учун талайгина резервлар ҳам топилди. Энди молхоналарни тезроқ қуриб олсак, эҳтиёжга қараб озуқа экинлари турларини белгиласак ва ўз вақтида эксак, ишларимиз юришиб кетади.

Шундай қилиб, машъал бригада коллективи яна бир хайрли ишга қўл урди. Шуниси диққатга сазоворки, бу ишга аввалдан пухта ўйлаб, аниқ режа асосида киришилди. Демак, унинг пировард натижаси ҳам кутилганидек қувончли бўлади, албатта.

А. ЙЎЛДОШЕВ.

ДАВЛАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИГА 60 ЙИЛ ТЎЛДИ

ЯНГИ ҚУЛАЙЛИКЛАР ЯРАТИЛМОҚДА

РСФСР Халқ комиссарлари Советининг 1922 йил декабрдаги қарорига мувофиқ давлат омонат кассаларининг ташкил топиши меҳнаткаш аҳолига пул жамғармаларини хавфсиз ва қулай йўллар билан сақлаш имкониятини яратди. Айни вақтда омонат кассаларга қўйилган суммаларнинг тўлиқ сақланиши учун масъулиятни ҳукумат ўз зиммасига олиши тўғрисидаги қоида ҳам тасдиқланди. Кейинроқ омонат кассалари, унда сақланадиган аҳоли жамғармаларининг меҳнат характеридан келиб чиқиб «Давлат меҳнат омонат кассалари» номини олди.

Меҳнат омонат кассалари системаси мамлакатни индустрлаштириш ва биринчи беш йиллик даврида мамлакат экономикасида айниқса муҳим роль ўйнади.

Омонат кассаларининг обрў-эътибори ва унга ишонч йил сайин ортиб борди. Бу омонатлар миқдорининг ва омонатлар сонининг кўпайганлигида ўз аксини топди.

Давлат омонат кассалари томонидан фақатгина омонатлар қабул қилиш ва беришгина эмас, меҳнаткашлар ўртасида давлат заёмларини тарқатиш ҳам кенг амалга оширила бошланди.

Тошкент областида Улуғ Ватан урушигача 127 та омонат кассаси фаолият кўрсатган бўлса, ҳозир улар сони 320 тадан ортди. Областимиздаги дастлабки — Коммунистик, Пискент, Ғалаба, Оржоникидзе, Бўстонлиқ районлари ва Янгийўл шаҳар омонат кассалари ҳозирги кунда меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатувчи йирик молия муассасаларига айланди.

Улуғ Ватан уруши йилларидан кейин областимизнинг кўпгина шаҳарларида, жумладан Олмалиқ, Ангрен шаҳарларида марказий омонат кассалари ташкил топди.

Ҳозирги кунда энг янги ҳисоблаш техникаси билан таъминланган бу йирик кредит муассасалари йилига ўн миллионга яқин ҳисоб-китоб операцияларини амалга оширмоқдалар. Омонатлар бериш ва қабул қилиш, кавртира ва коммунал хизмат, электр-энергияси, газ, телефон хизматлари, болалар муассасалари, музика мактабларига тўловлардан ташқари бу ерда аккредитивлар, облигациялар, лоторея билетлари харид қилиш, пенсия ва ютуқларини олиш ҳам мумкин.

Аҳоли турмуш шароитини, уларга маиший ва маданий хизмат кўрсатишни яхшилашда омонат кассаларининг муҳим ижтимоий аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиниб, ишнинг прогрессив форма ва методлари тобора кенг жорий этилмоқда.

Тошкент областида бу метод тўққизинчи-ўнинчи беш йилликлар давомида кенг оммалашди. Ҳозирги кунда ишчи ва хизматчилар, колхозчиларнинг 13 процентдан кўпроқ қисми ўз омонатларини касссаларга нақд пул қўймасдан кўпайтирмоқдалар. Фақатгина 1981 йил ва 1982 йилнинг ўн бир ойи давомида бевосита иш ҳақидан пул ўтказиш йўли билан уларнинг омонатлари 120 миллион сўмга ошди.

Харид қилинган саноат моллари учун омонат кассаларнинг ҳисоб чекидан фойдаланиши кўпчиликка жуда маъқул тушди.

Область аҳолисига қўшимча қулайликлар яратиш мақсадида квартира, коммунал ва бошқа хизмат турлари, электр-энергияси, телефон учун тўлов ҳужжати тўлдириш юзасидан тадбирлар амалга оширилмоқда.

Партия ва ҳукуматимизнинг омонат кассалари ишини ривожлантириш, ходимларнинг меҳнат ва маиший шароитларини янада яхшилаш юзасидан кўрсатган катта ғамхўрлиги ва амалий ёрдамига жавобан аҳолига хизмат кўрсатишни янада яхшилаш, эришилган кўрсаткичларни мустаҳкамлаш учун ҳаракат қилмоқдамиз. Ангрен, Олмалиқ шаҳарлари, Бўстонлиқ, Пискент ва бошқа районларнинг марказий омонат кассалари бир неча марта республика ва область мусобақаларида ғолиб чиқдилар. 800 нафар молия ходими меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатида фаол иштирок этмоқда. 16 та марказий омонат кассалар коллективлари СССР ташкил топганлигининг 60 йиллиги шарафига омонатлар ва давлат заёмлари бўйича йиллик планни 1 декабрда бажарганликлари тўғрисида рапорт беришди.

Давлат меҳнат омонат кассаларида узоқ йиллар ҳалол меҳнат қилиб ҳурмат-эътибор орттирган ходимларимиз кўплаб топилади. Оққўрғон район омонат кассаси мудири Д. Николаенко, Бекобод шаҳар омонат кассаси контролёри В. Ланская, Чирчиқ шаҳар омонат кассаси бош бухгалтери Т. Панина, бошқармамиз ходимларидан З. Гумиров, В. Блестенюк ва бошқалар шулар жумласидандир.

Областимиз омонат кассалари коллективлари партиямизнинг XXVI съезди қарорларини бажара бориб, ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилини ҳам муваффақиятли якунлашларига ишончимиз комил.

В. ЖУК,
область давлат меҳнат омонат кассалари бошқармасининг бошлиғи.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ЁЗУВЧИСИ ЙЎЛДОШ ШАМШАРОВ — 75 ЁШДА

ҲАЁТ БАҒРИДА ТУҒИЛГАН ИЖОД

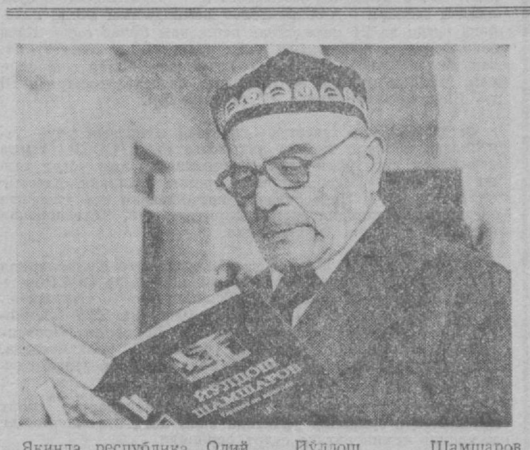

Яқинда республика Олий Совети Президиумининг фармони билан отахон адибимиз Йўлдош Шамшаровга ўзбек совет адабиётини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси фахрий унвони берилди. Адиб бу мўътабар унвонга жуда катта ижодий меҳнати эвазига эришди. Ўзбек совет адабиёти ривожида Йўлдош Шамшаровнинг ўзига хос ўрни ва салмоқли ҳиссаси бор.

Йўлдош Шамшаров ижодий фаолиятини журналистикадан бошлади, бу бевосита ҳаёт қаҳрамонларини адабиётга олиб кириш, ҳаёт янгиликларини ҳикоя қилиб бериш йўлидан борди, бинобарин, унинг ижоди бевосита қайноқ ҳаёт ичида туғилди.

Бадиий публицистика, очерк соҳасидаги фаолиятининг давоми сифатида Йўлдош Шамшаров ўзбек адабиётида ҳужжатли, воқеий қиссанинг қатор яхши намуналарини яратди. Унинг «Ер нафаси», «Тошқин», «Виждон амри» («Каррара тоғлари») деб аталган ҳужжатли қиссаларини адабиётимизда ўзига хос ҳодиса деб аташ мумкин.

Йўлдош Шамшаров таржимон сифатида ҳам машҳур. Жаҳон саргузашт адабиётининг нодир намуналаридан саналмиш «Робинзон Крузо»ни у таржима қилган; хусусан, унинг улуғ рус адиби И. С. Тургенев асарларини ўзбек китобхонига етказишда кўрсатган жонбозлиги таҳсинга сазовордир, адиб қаламига мансуб «Ася», «Муму» асарлари бадиий таржиманинг энг яхши намуналаридандир.

Йўлдош Шамшаров очеркларининг барчаси меҳнат кишилари ҳақида, ҳаётда туғилган янгиликлар, ибратли ташаббуслар ҳақида. Шуниси характерлики, унинг очеркларида ҳам ҳаётий фактларнинг таҳлили, ҳам инсон-қаҳрамон характери бор. 50-йилларда яратилган «Қоравой полвон нима дейди» очеркидаёқ шу фазилат кўринган эди. Кейинроқ яратилган «Дарёлар» асарида, хусусан «Ғурумсаройликлар» туркумида бу хусусият жуда ёрқин намоён бўлган.

Бир мавзуга қайта-қайта мурожаат этиш, цикл очерклар яратиш, очеркдан воқеий-ҳужжатли қиссалар томон бориш—Йўлдош Шамшаров ижодига хос хусусиятлардан. Йўлдош ака 40-йиллари Оҳангарон кўмир кони ишчилари ҳаёти ҳақида «Жигаристон» деган очерк ёзган эди, 1959 йили шу мавзуда яна «Садоқат» деб аталган йирик очерк яратди. 1967 йили битилган «Дарёлар» очерки кейинчалик «Тошқин» қиссасининг туғилишида хамиртуриш ролини ўтади; «Ғурумсаройликлар» туркумидан сўнг ёзувчи яна шу ғурумсаройликлар ҳаётига қайтиб «Ер нафаси» деб аталган йирик қиссасини ёзди.

Йўлдош Шамшаров аввалари кўпроқ очеркист сифатида машҳур эди. Кейинги йилларда адиб ҳужжатли прозанинг бошқа жанрларига ҳам қўл уриб хотира-эсдаликлар, воқеий ҳикоялар ва қиссалар яратди. Унинг матбуотда эълон этилган машҳур хонанда Тўйчи ҳофиз хотирасига бағишлаган «Абадий қўшиқ» ҳикояси, машҳур ташкилотчи, атоқли раҳбар ходим Аҳмаджон Одилов ҳаёти ва фаолиятини ёритувчи «Ер нафаси», Катта Фарғона канали бунёдкорлари ҳақида ҳикоя қилувчи «Тошқин» ва ниҳоят, Италияда фашистларга қарши жанг қилиб, Италия Компартияси аъзоси бўлган андижонлик ўзбек йигити Аҳмаджон Мамажонов тўғрисидаги қиссалари китобхонлар орасида катта қизиқиш уйғотди.

«Тошқин» қиссаси юртимизда 30-йилларнинг охирида бўлиб ўтган муҳим ҳодиса — халқ қурилишлари, автор ибораси билан айтганда «каналчилик ҳаракати» воқеаларига бағишланган. Асар икки қисмдан иборат. «Синов» деб аталган биринчи қисмда каналчилик ҳаракатининг ибтидоси, илк тажрибалар, 32 километрлик Лоғон каналининг бунёдга келиш тарихи ҳикоя қилинади; «Ҳаёт оқади» деб номланган иккинчи қисмида эса халқ бунёдкорлик меҳнатининг мислсиз намунаси бўлиб қолган Катта Фарғона канали қурилиши жараёни жонли гавдалантирилган.

«Ер нафаси» қиссаси гўё «Ғурумсаройликлар» туркумининг давомидек туюлади. Агар биз «Ғурумсаройликлар»да асосан 50-йиллардаги воқеалар билан танишсак, «Ер нафаси»да шу юрт кишиларининг 70-йиллардаги ҳаёти ва ишларини кўрамиз. «Ер нафаси» қиссаси марказида Аҳмаджон Одилов фаолияти туради. «Ғурумсаройликлар»да ҳам бу одам образига анча кенг ўрин берилган эди: қиссада эса ёзувчи қаҳрамон фаолияти ва характерини хил-ма-хил томондан ёритади. Энди 70-йилларга келиб қаҳрамоннинг олиб бораётган ишлар миқёси, унинг фикр-ўйлар доираси хийла кенгайган. У бош бўлган хўжалик ғоят сертармоқ. Бу ерда ботқоқ, тўқайзорлар ўрнида, қум барханлари орасида «Навбаҳор» шаҳарчасининг қад кўтариши, йирик аграр-саноат комплексининг майдонга келиш тарихи батафсил ҳикоя қилинади. Булар ниҳоятда катта машаққат, қаҳрамонона меҳнат эвазига барпо бўлганини кўрсатади автор. Ёзувчи Аҳмаджон Одилов бош бўлган катта хўжаликнинг сер-қирра фаолияти ва хилма-хил муаммоларини ёритиш билан баробар қаҳрамоннинг шахсий-оилавий ҳаёти, болалик йиллари, отасининг фожеали тақдири, онаси ва укаларининг уқубатли кунлари ҳақида ҳам зўр ҳаяжон билан қалам тебратади.

Адиб Аҳмаджон Одиловнинг катта ташкилотчилик ишлари ҳақида ёзар экан, унинг маънавий олами, руҳий кечинмаларини, у бошлаган ишларнинг гуманистик моҳиятини очишга алоҳида эътибор беради. Аҳмаджон Одилов бирор ташаббусга қўл урганида фақат шу кунни эмас, эртани ҳам ўйлаб иш тутади. Қаҳрамон эришилган марра билан кифояланмай; яна янги ерлар ўзлаштиришга қўл урар экан, эл-юртнинг келажагини ўйлайди. «Шу катта ерни ўзлаштиришга аҳд қилибмиз, — дейди у, — халқнинг бугунини эмас, эртасини кўзлаяпмиз. Ҳозир туғилиш ҳар қачонгидан кўп, ўлим кам. Тахминий ҳисобга қараганда ўн—ўн беш йил ичида Ғурумсарой ва Чодакда вояга етадиган йигит-қизга икки мингдан кўпроқ уй-жой керак бўлади. Буларга ҳунар ва иш майдони ғамини ҳозир ейиш керак». «Яна бир мисол, — деб давом этади у, — шаҳарларда аҳоли анча тиқилиб қолди. Енгил-елпи йўл билан тирикчилик қилаётган одам кўп. Мен, чунончи, бу ерга Қўқон шаҳри ва унинг атрофидан жуда кўп хонадон келишига ишонаман».

Ёки Аҳмаджоннинг табиатни, набодот оламини асраш-авайлаш хусусидаги ўй-мушоҳадаларини олайлик. У мудир билан тоғ оралаб юрар экан бир ўринда шундай дейди: «Тоғ паррандалари орасида каклик бошқа. Шу қуш бўлмаса, назаримда, тоғ гўё ҳувиллаб қолганга ўхшайди... Чўпонларга тайинланг, какликни тутиш ва отиш қаттиқ тақиқ денг. Эсингиздами, анави баланд тоғлар бағрида яқин вақтларда ҳам кийик ва алқор гала-гала юрарди. Чолларнинг айтишларига кўра, бу тоғлардаги ёнғоқзорлар, арчазорларда айиқлар, ҳатто йўлбарслар бўларкан. Хўш, қани улар, қаёққа кетишди? Қани энди ўша ёнғоқзор, пистазорлар? Сиз билан мен бу жойларда ўт кўкартириш, паррандаларни кўпайтириш иложини тополмай юрибмиз. Ҳа, катта деҳқончилик қаторида булар ҳам ғоят муҳим, ўртоқ мудир. Мана ҳозир ўтиб бораётганингизда рўпарангиздан кийик ва алқорлар галалашиб қочса ёки нариги ёнбағирда туриб бўйнини чўзганча қулоқларини диккайтириб қараб турса, кўнглингиз кўтарилмайдими? Таъбингиз хуш тортиб кетади, ошна! Эсингиздами, дарё бўйидаги тўқайларда, шолизорларда тустовуқлар олдингиздан патиллашиб кўтариларди, қип-қизил хўроз қамишлар орасида писиб ётарди. Мана энди болаларимиз тустовуқ десангиз ағрайиб оғзингизга қарайди. Яхшими шу? Йўқ, оғайни, бунинг учун халқдан раҳмат эшитмаймиз, аксинча, ланж, бепарво одамлар қатори бизларни ҳам ҳайдаб юборса арзийди...».

«Виждон амри» қиссаси сўнгги йиллар ўзбек ҳарбий-ватанпарварлик прозасида ўзига хос ҳодисадир. Ёзувчи повестга сўнгги сўз ўрнида ёзган шарҳида таъкидлаганидек, китоб қаҳрамонлари муаллиф ўйлаб топган, ҳаракатга солган кишилар эмас, улар ўз номлари билан берилган, уларнинг саргузаштлари ҳам ҳаётда айнан бўлиб ўтган.

Йўлдош Шамшаров ижодида 1970 йили чоп этилган «Чироқ» романи алоҳида ўрин тутади. Роман танқидчиликда муносиб баҳосини олди, айрим баҳс-мунозараларга сабаб бўлди. Асарда 20-йиллар воқеалари, мамлакатимизда, жумладан республикамизда амалга оширилган ер-сув ислоҳати ҳодисалари акс этади. Бу романдаги воқеаларга ҳам ёзувчи ўзи бевосита шоҳид: ёшлик йиллари уларни ўз кўзи билан кўрган, комсомол сифатида бу воқеаларда иштирок этган. Ижодкор ўша кезларда деҳқонлар онгидаги инқилобий ўзгаришларни, қишлоқдаги кескин синфий курашларни акс эттиради. Асар марказида Шароф домла образи туради; ёзувчи инқилобдан бурун эскича таълим олган мадраса талабасини синфий курашлар жараёнида инқилоб томонига ўтиши, революцион ўзгаришлардаги иштирокини кўрсатади. Бу жиҳатдан «Чироқ» романи Ойбекнинг «Улуғ йўл» романидаги Умарали, Мирзакалон Исмоилийнинг «Фарғона тонг отгунча» романидаги Ғуломжон образларини ёдга туширади. Бу тур образлар яхлит ҳолда муҳим тарихий-маърифий, сиёсий аҳамиятга эга. Юқорида тилга олинган образлар илғор фикрли зиёлилар революциядан асло четда турмаганлигини яна бир бор тасдиқлайди.

Йўлдош Шамшаров 75 ёшга кирди, аммо ҳали у қариликни бўйнига олгани йўқ, ижодий ғайрати асло сусайган эмас; у йигитлик кезларидагидек зўр ғайрат билан ижодий ишни давом эттиряпти; шу йилнинг ўзида у иккита йирик янги асарини ниҳоясига етказиб, китобхонларга ҳавола этганлиги шундан далолат беради.

Умарали НОРМАТОВ,
филология фанлари доктори, профессор.

ЎҚУВЧИЛАР КАНИКУЛИ ҚАНДАЙ ЎТАДИ

ҚИШ ЗАВҚИ

Мактабларда ўқув йилининг биринчи ярми ниҳоясига етмоқда. Ҳадемай ўқувчилар қишки таътилга чиқишади. Область касаба союзлари Советн пионер ва ўқувчиларнинг қишки дам олишларини сермазмун ва қизиқарли ўтказиш юзасидан зарур тадбирларни ишлаб чиқди.

Каникулнинг дастлабки куниданоқ «Октябрь 10 йиллиги» дам олиш базаси, В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Кристалл» пансионати, «Қибрай» дам олиш уйи ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар бошқармасининг «СССР 50 йиллиги» пионер лагерларида горн садолари янграй бошлайди. Бу оромгоҳларда 12 кун мобайнида 1050 нафар пионер ва ўқувчи дам олади. Уларнинг намунали ҳордиқ чиқаришлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилади. Спорт-соғломлаштириш ишлари авж олдирилади. Отрядлараро ва шахсий биринчиликлар учун спортнинг турли соҳалари бўйича мусобақалар ўтказилади.

Ўқувчиларнинг билим савиясини оширишда ва она-Ватанга меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялашда ўлка тарихини чуқур ўрганиш, маданий меросларимиз билан яқиндан танишиш муҳим аҳамиятга эга. Шу мақсадда «Дилором» туристик поездида 600 нафар ўқувчи бир ҳафталик саёҳатга чиқадилар. Улар асрлар оша Ўрта Осиёнинг фахри бўлиб келган Тошкент, Урганч, Бухоро, Самарқанд каби шаҳарларга ташриф буюриб, республикамизнинг ўтмиши, бугуни ҳамда келажаги ҳақида аниқ тасаввурга эга бўладилар.

Минглаб ўқувчилар эса областимиз шаҳарлари ва қишлоқларида меҳнат қилаётган ишлаб чиқариш илғорлари ҳамда Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашадилар. Уларнинг меҳнат фаолиятлари ва жанг фронтларида кўрсатган жасоратлари ҳақидаги ҳикояларини тинглашади. Бу хайрли тадбирлар 26 маршрут бўйича «Тошкент — серқуёш Ўзбекистоннинг пойтахти», «Ленин номи билан ишлаймиз ва ўқиймиз», «Қизил галстуклилар йўлидан» деган мавзуларда ўтказилиши кўзда тутилмоқда.

Янги йилни байрамона безатилган кўм-кўк арча атрофида шоду-хуррамлик билан ўтказиш кишига аъло кайфият бахш этади. Олмахоннинг шохлар орасида чаққон сакраши-ю, қўнғир тусли айиқполвоннинг қўполлик билан ўйинга тушиши, гўзал Қорқизнинг самимий истаклари-ю, серсокол Қорбобонинг совға-саломлар улашишлари болалар хотирасида бир умр сақланиб қолади. Тошкент шаҳридаги 7 та театр ва 4 та маданият уйларида бўладиган арча байрами тантаналарида тайёрлов группалари ва 7-синфгача бўлган ўқувчилардан 220 минг нафар ўғил-қиз иштирок этади. Шу кунларда Чирчиқ, Олмалиқ, Янгийўл шаҳарлари, Янгийўл районида ҳам бу байрамга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Намойиш этиладиган байрам программаларидан болалар учун севимли бўлиб қолган «Қорбобо хузурида меҳмонда», «Этик кийган мушукча», «Ур, тўқмоқ» каби қувноқ номерлар асосий ўрин олади.

Тошкент Давлат цирки, Муқимий номли, Максим Горький номли, Қўғирчоқ, рус ва ўзбек ёш томошабинлар театрлари коллективлари ҳам ўқувчиларнинг таътил кунларини сермазмун ўтказишда ўз ҳиссаларини қўшадилар. Саҳналарда мунтазам равишда қўйилаётган «Гулливернинг саргузаштлари», «Қирол майдони тарихи ва эртак», «Еттинчи жин», «Тилсимланган қўлқоп» каби спектаклларни ёш ихлосмандлар қизиқиш билан томоша қилишади.

Бундан ташқари жойлардаги бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг қатнашчилари ўз репертуарларини ёш санъат шайдоларига мўлжалланган концерт программалари билан бойитадилар. Маданият уйлари ва саройларида санъаткорлик қобилиятларини кўрикдан ўтказадилар. Мактаб залларида, фан кабинетларида ёш техниклар ва ёш адабиётчиларнинг ижодий кўргазмалари очилади, болалар ва ўсмир киностудиялари тайёрлаган фильмлар фестиваллари бўлиб ўтади.

Н. ЛОПАТЮК,
область касаба союзлари Советининг инструктори.

БУЮРТМАЛАР КЎПАЙМОҚДА

ОҚҚЎРҒОН район аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинати йил бошида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик байрамига қадар ўнлаб янги маиший хизмат шахобчаларини ташкил этиш мажбуриятини олган эди. Бугунга келиб комбинат ишчи-хизматчилари ана шу мажбуриятлар адо этилаётганлигини маълум қилмоқдалар.

«Оққўрғон» автостанцияси қошида ташкил этилган янги пойабзал устахонаси район маркази аҳолиси учун қулайлик яратди. Тажрибали усталар аҳолидан тушаётган буюртмаларни қисқа вақт ичида юқори сифат билан бажармоқдалар. «Коммунизм» ҳамда Навоий номли колхоз деҳқонлари учун эса янги модалар уйи қуриб берилди. КПСС XXII съезди номли колхозда янги сартарошхона иш бошлади.

ЦИРК

ИВАН РУБАН МАҲОРАТИ

РСФСР халқ артисти Иван Федотович Рубаннинг қўл остида турли хил йиртқич ҳайвонлар тарбияланмоқда. Шер, йўлбарс, қоплон, айиқлардан ташкил топган бу группани цирк манежига олиб чиқиш учун И. Рубан озмунча куч сарфламади. Тилсиз бу йиртқичларни ўз иродасига бўйсундиришга инсоний меҳр-муҳаббат ва тенгсиз ақл-заковатдан ташқари улар билан ҳақиқий дўстлашиши талаб қилинади.

Ўйлаб қаралса, инсон учун йиртқич ҳайвон билан дўстлашишдан қийин иш йўқ. Ўта совуққонлик, қатъият ва ирода цирк артистининг энг асосий иш қуроли бўлиб қолди. Унинг ҳар бир имо ишорасини Сережа исмли қўнғир айиқ, Руслан номли шер ва бошқа йўлбарсу-қоплонлар сўзсиз бажаришади. Бажармай ҳам кўрсинлар-чи!

Рубаннинг ҳар бир чиқиши силлиққина ўтади деб бўлмайди, албатта. Программа мобайнида баъзан кўнгилсизликлар ҳам бўлиб туради. Ўргатувчининг қўл ва елкаларидаги бир неча жароҳатлар изи бундан гувоҳлик беради. Томошабин бу изларни кўрмагани учун унга Иван Федотовичнинг ҳайвонлари беозоргина бўлиб туюлади.

Шу кунларда Тошкент давлат циркида РСФСР халқ артисти Иван Рубаннинг ўргатилган ҳайвонлари иштирокида икки бўлимдан иборат томошалар зўр муваффақият билан давом этаётир. Москвалик артистнинг спектакллари шундай бир узлуксиз сюжет ҳосил қилганки, томошабин тасаввурида ҳаракатлари рефлексдан иборат ҳайвонлар эмас, балки ўз вазифасини тўлақонли тушуниб, масъулият билан бажарувчи мавжудод пайдо бўлади. Шунинг учун ҳам бу талантли группанинг ҳар бир чиқишини иттифоқимиздагина эмас, чет элларда ҳам катта олқиш билан кутиб олишади.

Ана шундай олқишлар ҳозир Тошкент циркида ҳар оқшом янграб турибди. Бу олқишлар жасур артист Иван Рубаннинг катта истеъдодига берилган муносиб баҳодир.

Цирк артистлари ўқувчиларнинг қишки дам олиш кунларида уларга махсус программани ҳам ҳавола қиладилар. Бугундан эътиборан «Циркда арча» деб номланган икки бўлимдан иборот катта программа намойиш қилинади. Янги йил эртак томошалари «Салом, Гулливерлар» деб номланган. Рус халқ эртаги сюжети асосида ишланган томошада йиғилганлар Қорбобо, Қорқиз ва ўрмонда яшовчи бир қатор ҳайвонларни кўрадилар. Мураккаб ва қизиқарли композицияли программада ҳақиқатнинг тантанаси, ёвузлик ва макрнинг мағлубияти яққол намоён бўлади.

Программани тошкентлик болалар учун Москва цирки артистлари тайёрлашган. У ранг-баранг цирк номерлари билан янада бойитилган. Программа болаларга қувноқ кайфият ва эстетик завқ бағишлайди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Эътибор ОХУНОВА,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати

ҚАРДОШЛИК ҚЎШИҒИ

Қўшиқларим кўпдир бу хуш Ватанга,
Ғазалларим кўпдир унга аталган.
Кўчалардан сурур ичра ўтарман,
Бир ширин туйғу-ла қалам тутарман.
Олтмиш ёш мўйсафид отам белига
Зар камар бўлсин деб бир шеър
битарман.
Хаёлим айланар бу хуш дунёда,
Нигоҳим қардошлик деган кимёда.
Бу юртда қўшиқ мўл, меҳрлар тўкин,
Бошдан айтаверсам минг кеча бўлгай.
Дўсту ёр орқалар дўстининг юкин,
Бир одам ҳамдарди бир неча бўлгай.
Шул сабаб гул унар бунда тошларда,
Шул сабаб гўзғийди чўлларнинг хоби.
Бу йўллар БАМ, КАМАЗ сари
бошлар-да,
Ҳамроҳдир дўстликнинг нури, офтоби.
Биларман, бу недир, бу қай дунёдир,
Бу ўша — қардошлик деган кимёдир.
Йўллар олис эди, мушкул, хатарли,
Одам бир ҳамдардни излаб садпора.
У эл бу элатни душман атарди,
Ҳар ким ўз кўмачи билан овора.
Биз—беҳол ирмоқлар бўлгунча дарё,
Неча бор ғам чекди, тул қолди дунё.
Бу ўша бағри хун тор дунё эди,
Қардошлик у чоғлар бир рўё эди.
Жанглардан ер ёнди, кўк шуълаланди,
Дарахтлар косовга айланди бешак.
Одамлар топталди, дил бурдаланди,
Оловга ташланди гўдакли бешик.
Солдатлар томирдан оққан қоп билан
Ёздилар, ёздилар... тарих бўзлади:
«Бу юртни сақладик бизлар шон
билан,
Тош тўзди ва лекин дўстлик тўзмади!»
Билармиз, бу недан, бу қай дунёдан,
Бу ўша — қардошлик деган кимёдан.
Бизда меҳр-офтоб, меҳнат-саодат,
Бу икки қуёшдан метин гул очгай.
Дўст билан чекканинг заҳмат ҳам
роҳат,
Кексалар дуога доим қўл очгай:
«Нон каби табаррук бўлсин ҳамроҳлик,
Шунда яшармиз биз пушти-паноҳлик»
Бу давлат недандир ёруғ—қуёшлик,
Бу ўша эъзозли туйғу—қардошлик.
Дунё ҳам мунаввар, йўллар ҳам
равшан,
Тиниқдир хотира, ақл-идроклар.
Орзумиз; тинч бўлсин жумла жаҳон
ҳам,
Хавотир солмасин қалби нопоклар.
Номаълум қабрлар бўлмасин, хайҳот.
Оналар болам деб солмасин фарёд!
Биз нажот излаймиз шу бир кимёдан,
Қардошлик аталган ўктам дунёдан.
Тенглар ичра тенги ҳур республикам,
Ўн етти миллион ўғил-қизлидир.
Ўғиллари — алпомиш, қизлари—
кўркам,
Кўплари қаҳрамон, қўш юлдузлидир.
Кексалари фозил, закий ва ўктам,
Дастурхони тўкин, ризқу рўзлидир.
Билгани яхшилик ёруғ дунёда,
Қардошлик ҳар недан улуғ, зиёда...
Бор бўлгин Ватаним, азиз ошёним,
Қучоғинг қўшиқли, ўланли бўлсин!
Сен менинг ишқ тўла қалбим,
ашъорим,
Давраларинг файзли, гулханли бўлсин!
Ардоқлай, мақтайин Сени, кўҳлигим,
Боғларинг гул-алвон чаманли бўлсин!
Бахтимиз Сенингдек ёруғ дунёдан,
Қардошлик аталган тоза кимёдан.

ЁШ САНЪАТКОРЛАР ДАВРАСИДА

Москва торли квартетининг М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясн катта залида бўлиб ўтган концерти бу жанрнинг ўзига хос кичик антологияси ҳисобланади. Программада М. Глинка, С. Прокофьев, И. Гайдинларнинг квартет асарлари ижро этилди. Санъат мухлислари, айниқса, Михаил Осокиннинг торли квартет учун ёзилган етти пьесасини мамнуният билан қарши олдилар.

Н. АҲМАДХЎЖАЕВА.

СПОРТ

● **БАСКЕТБОЛ.** Куйбишев шаҳрида олий лига коллективлари ўртасида 9—12 ўринлар учун даъвогарлик қилаётган командаларнинг якунловчи ўйинлари ўтмоқда. Тошкентнинг «Университет» командаси Киев армиячиларини 91:90 ҳисобида мағлубиятга учратгандан сўнг майдон эгалари — «Строитель» командасини 99:88 ҳисобида енгди ва 21 очко билан пешқадам бўлиб олди. Кеча вакилларимиз жадвалдаги ён қўшни 20 очко тўплаган Вильнюснинг «Статиба» командаси билан учрашдилар. Майдон эгалари — Куйбишев баскетболчиларида 19 та, Киев армиячиларида 17 та очко бор.

● **ХОККЕЙ.** «Известия» газетаси мукофоти учун ўтказилган халқаро турнир ниҳоясига етди. СССР терма командаси тўрт ўйин ўтказиб, ҳаммасида ҳам устун келди ва 8 очко тўплаб, биринчи ўринни эгаллади. Хоккейчиларимиз кеча Чехословакия командасини 9:4 ҳисобида енгдилар. Финляндия спортчилари иккинчи, Чехословакия командаси учинчи ўринни олди.

● **ВОЛЕЙБОЛ.** Москва ва Северодонецк шаҳарларида аёллар ўртасида олий лига командаларининг СССР чемпионати ўйинлари бошланди. Тошкентнинг «Автомобилист» командаси ЦСКА, «Медин» (Одесса), ТТУ (Ленинград), «Искра» (Ворошиловград) ва «Кировец» (Новосибирск) командалари билан бир группада беллашмоқда. Вакилларимиз биринчи кун «Искра»га қарши ўйнаб кескин курашда 2:3 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

Бугун пойтахтимиздаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексида эркаклар ўртасида олий лига вакилларининг мамлакат чемпионатига старт берилади.

ЯНГИ ЙИЛ ДАРАКЧИЛАРИ

ЎРМОН МАЛИКАСИ

Янги йил шодиёналарини поёнсиз ўрмонлар «маликаси» ҳисобланган арчасиз тасаввур этиш қийин. У ҳар бир хонадонга шодлик, қувонч олиб киради.

— Бу йил пойтахтимизга 58 вагонда арча келтирилади. Бу ўтган йилга нисбатан анча кўпдир. Ўрмон «малика»сининг дастлабки катта туркуми савдога чиқарилди. Арчаларни Киров областидаги колхозлараро ўрмон қурилиш торги ходимлари юборишган.

Шу муносабат билан Тошкент шаҳрида 23 та махсус савдо павильони ташкил этилди. Савдо шахобчалари Янги йил руҳига мос безатилган, бу ерда сотувчи ва харидорлар учун барча шароитлар мавжуд. Шунингдек, колхоз бозорларида, пойтахт ва областимизнинг йирик саноат корхоналарида ҳам савдо уюштирилади.

Пойтахт области меҳнаткашлари учун бу йил 30 минг дона арча сотиш кўзда тутилаётир. Бу ўтган йилгидан 5 минг дона кўп келтирилган «яшил меҳмон»лар Чирчиқ, Олмалиқ, Бекобод, Ангрен каби йирик шаҳарлар савдо шахобчаларини безади, — дейди «Узглавтоплесстройторг» бошлиғи Жонибой Айтмуродов.

Албатта, Янги йил элчиларини ўйинчоқлар янада очиб юборади. Шу мақсадда барча маданий моллар магазинларида кенг ассортиментдаги ўйинчоқлар савдоси уюштирилди.

— Магазинларимизда Қорбободан тортиб 70 хилдаги ўйинчоқларни сотиб олиш мумкин,—дейди «Ташкульторг» директори Пўлат Шарипов.— Улар Москва, Ленинград, Тошкент шаҳарларидаги заводларда тайёрланган.

М. ЗАРИПОВ.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

МУНОСАБАТЛАР ЯХШИ РИВОЖЛАНМОҚДА

МАПУТУ. Мозамбик халқ республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатлар ҳамма соҳаларда юксак даражада ривожланмоқда, деди Мозамбик халқ республикаси президенти Самора Машел бу ерда. Бу тамомила табиий холдир, деб таъкидлади у. Бизлар тинчлик ва одамлар бахт-саодати учун курашаётган биродарлар ва ўртоқлармиз.

Мозамбик давлатининг бошлиғи Мозамбик билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорликни «барча мамлакатлар ва халқлар учун намуна» деб атади.

ОҚ УЙНИНГ РЕЖАЛАРИГА ҚАРШИ

САН-ФРАНЦИСКО. Пентагоннинг собиқ масъул ходими, ҳозирги вақтда АҚШда урушга қарши ҳаракат раҳбарларидан бири Дэниел Эллсберг Оқ уйнинг қитъалараро «МХ» баллистик ракеталарни ишлаб чиқариш ва кўпайтиришга киришиш режаларига қарши норозилик билдирди.

«МХ» ракеталари, деди у, биринчи зарба қуроли, агрессия қуролидир. Бундай ракеталарни ишлаб чиқариш плани аввало ҳозирги вақтда СССР билан Қўшма Штатлар ўртасида вужудга келган тахминий ядровий тенгликни АҚШ фойдасига ўзгартиришга қаратилгандир.

ВАШИНГТОННИНГ ЗЎРАВОНЛИГИГА ҚАРАМАЙ

ТОКИО. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари савдоси масалалари юзасидан Қўшма Штатлар билан олиб борилаётган музокараларда Япония ҳукуматининг вакили Хироя Сано бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида бундай деди: Япония Америка озиқ-овқат моллари учун Япония бозорларини янада кўпроқ очиб қўйишни талаб қилаётган АҚШга бундан кейин ён босмайди. У Токио АҚШдан келтириладиган озиқ-овқат молларига таможня пошлинасини камайтирмоқчи эмас, деб таъкидлади.

Япониянинг расмий вакили яқинда икки мамлакат ўртасида савдо масалалари юзасидан Вашингтонда бўлиб ўтган музокаралар тўхтатиб қўйилганлиги учун бутун жавобгарликни «ғоят қаттиқ талаблар қўяётган» Қўшма Штатлар маъмурияти зиммасига юклади.

МИЛЛИЙ МОТАМ

КАРАКАС. Венесуэла президенти Луис Эррера Кампинис пойтахт ёнидаги шаҳарчада жойлашган иссиқлик электрстанциясидаги ёнғин қурбонлари хотирасига мамлакатда уч кунлик мотам эълон қилди. Аланга ичида ўн минглаб тонна ёнилғи бўлган резервуарлардан бошланди. Шундан кейин бир қанча кучли портлашлар рўй берди.

Дастлабки маълумотларга кўра, юздан ортиқ киши ҳалок бўлган, бошқа юзлаб киши жароҳатланган. Портлаш тўлқини туфайли атроф теваракдаги қашшоқлар посёлкасида юздан ортиқ уй яксон бўлди. Ёнилғи сақланаётган резервуарларнинг яна портлаши рўй бериши хавфи борлиги сабабли қирқ мингга яқин киши кўчирилди. Пойтахтда электр энергия сира етишмаяпти.

Ёнғин билан кураш давом этмоқда. Ҳарбий бўлинмалар ёнғинни ўчириш командаларига ёрдам бермоқдалар.

Африка қитъаси жанубидаги ҳозирги аҳвол, деб ёзади Ангола газетаси «Жорнал ди Ангола», худди Исроилнинг Ўрта Шарқдаги сиёсатини эслатади. Жанубий Африка республикаси ирқчилари Анголанинг Кунене вилоятида Исроил каби қўғирчоқ ҳукумат тузиш режаларини амалга оширмоқда. Аммо у бу режасига ҳеч қачон эриша олмайди, деб таъкидлайди газета.

Суратда: Притория ирқчи режими солдатлари Анголанинг Кунене вилоятида.

ТАСС фотохроникаси.

Редактор ўринбосари
С. Ғ. МУСАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1, 2 январь СОАТ 19.00да

БУТУНИТТИФОҚ ПРОФЕССИОНАЛ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИ-КОНКУРСИ ДИПЛОМАНТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТЛАР:
ОРТИҚ ОТАЖОНОВ, ГУЛСАРА ЕҚУБОВА

Солистлар: опа-сингил ОЛМАГУЛ ва УРБУГУЛ СУИЕРБОЕВАЛАР, МАВЛУДА ОЙНАҚУЛОВА, ҚЎЗИБОЙ ОТАЖОНОВ, ФИРУЗА СОЛИҲОВА, НУРИЛЛА ЖУМЕЗОВ, МАЪМУРЖОН МАДВАЛИЕВ, ФИРУЗА МИРҲАМИДОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани —ЎҒИЛОЙ ИБОДУЛЛАЕВА олиб боради.

«ЛАЗГИ» ансамблининг бадиий раҳбари — ОРТИҚ ОТАЖОНОВ.

АНСАМБЛЬ БАЛЕТМЕЙСТЕРИ — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, СССР Давлат мукофотининг лауреати Равшаной Шарипова.

Музика раҳбари —АСҚАРАЛИ ХИДИРОВ.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

1—10 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛИ КУНЛАРИДА
ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ ВА БОШҚА ЭРТАК ҚАҲРАМОН ЛАРИ ИШТИРОКИДА

«СЕҲРЛИ КЎЛ»

ЯНГИ ЙИЛ ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Томошалар соат 10, 12, 14.00 да бошланади.

Касса ҳар куни соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИ, ИНТЕРНАТЛАР, МАКТАБГАЧА ТАРБИЯ МУАССАСАЛАРИ ВА БОЛАЛАР УЙЛАРИГА БИЛЕТЛАР ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СОТИЛАДИ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

46-03-12, 46-70-31, 55-62-27, 55-65-22 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

ТУРИСТ

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

САЁҲАТ ИШҚИБОЗЛАРИГА

дам олиш кунлари, байрам кунлари уч кундан етти кунгача давом этадиган қизиқарли маршрутларга

САМОЛЁТДА САЁҲАТ ҚИЛИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Туристик самолёт сизни жонажон Ватанимизнинг хоҳлаган жойнга етказиб қўяди. Бир неча соатда сиз Москвада ёки Ригада, Вильнюсда ёки Минскда бўлишингиз мумкин.

МОСКВА — 5-9 январь, 12-16 январь, 19-23 январь, 26-30 январь, 2-6 февраль, 9-13 февраль, 16-20 февраль, 23-27 февраль, 2-6 март, 9-13 март, 16-20 март, 23-27 март, 30 март-3 апрель кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 225 сўм.

МОСКВА—19-21 январь, 5-7 март, кунлари уч кунга,.
Путёвка баҳоси 160 сўм.

ЛЕНИНГРАД — 12-16 январь, 20-24 январь, 24-28 январь, 28 январь-1 февраль, 1-5 февраль, 5-9 февраль, 9-13 февраль кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 175 сўм.

ЛЕНИНГРАД — 17-21 февраль, 21-25 февраль кунлари беш кунга. Путёвка баҳоси 175 сўм; 1-5 март, 8-12 март, 14-18 март, 15-19 март кунлари беш кунга. Путёвка баҳоси 160 сўм.

ЛЕНИНГРАД — 14-17 январь, 18-21 март кунлари тўрт кунга.
Путёвка баҳоси 128 сўм.

ЛОДЕЙНОЕ ПОЛЕ — 2-6 январь кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 165 сўм.

КИЕВ — 18-22 февраль, 5-9 март, 18-22 март кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 155 сўм.

ЛЬВОВ — 17-21 январь, 14-18 февраль, 9-13 март кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 155 сўм.

КИШИНЕВ — 24-28 январь, 31 январь-4 февраль, 7-11 март, 28-март-1 апрель кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 175 сўм.

ОДЕССА — 10-14 январь, 31 январь-4 февраль, 28 февраль—4 март, 14-18 март кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 150 сўм.

РИГА — 10-14 февраль, 24-28 январь, 14-18 февраль кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 170 сўм.

КАПСУКАС — 18-22 январь, 18-22 февраль, 25-29 март кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 165 сўм.

ШАУЛЯЙ — 5-9 март кунлари беш кунга.

ЮРМАЛА — 20-24 январь, 17-21 февраль кунлари беш кунга.
Путёвка баҳоси 175 сўм.

ОЛМАОТА — 11-13 февраль, 18-20 февраль, 25-27 февраль, 4-6 март, 18-20 март, 25-27 март кунлари уч кунга.
Путёвка баҳоси 66 сўм.

ДУШАНБА — 21-23 январь, 18-20 февраль, 11-13 март кунлари уч кунга.
Путёвка баҳоси 66 сўм.

Туристлар самолётда бориб келиш, яшаш, овқатланиш, экскурсия хизмати киради.

ПУТЁВКАЛАРНИ НАҚД ПУЛГА ВА ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй, 8-хона. Телефон 39-13-59.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 13680 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1736